

BOARD OF SECONDARY EDUCATION (AP)
SUMMATIVE ASSESSMENT – III
TENTH SOCIAL STUDIES MODEL PAPER
PAPER – II (TELUGU VERSION)

సమయం: 2 గం.45 ని.

పార్టు A & B

గరిష్ఠ మార్కులు: 40

సూచన: ప్రశ్నపత్రం (A & B) చదువుకోవడానికి 15 నిమిషాలు, జవాబులు రాయడానికి 2.30 గంటలు కేటాయించారు.

సమయం: 2 గంటలు

పార్టు – A

మార్కులు: 30

సెక్షన్ – I

సూచన: కింది నాలుగు ప్రశ్నలకు 1 – 2 వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

$4 \times 1 = 4$

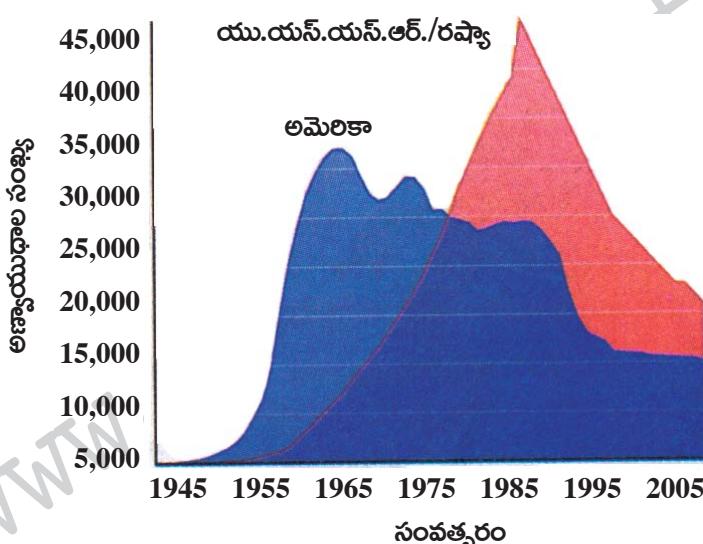
- హిందీ వ్యుతిరేక ఉద్యమం ఎందుకు ప్రారంభమైంది?
- సామూజిక ఉద్యమాల మౌలిక అంశాలను రెండిటిని రాయండి.
- సమాచారం అని దేన్ని అంటారు?
- ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఏపైనా రెండు సంక్షేపము కార్యకలాపాలను తెలపండి.

సెక్షన్ – II

సూచన: కింది అయిదు ప్రశ్నలకు 4 – 5 వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

$5 \times 2 = 10$

- వర్షాల్ని ఒప్పందంలో జరిగిన అంశాలను రాయండి.
- రెండు ప్రపంచ యుద్ధాల వల్ల ప్రపంచం అనేక రకాలుగా నష్టపోయింది. ఒక వేళ మూడో ప్రపంచ యుద్ధం సంభవిస్తే జరిగే నష్టాలను అంచనా వేయండి.
- కింది గ్రాఫ్‌ను గమనించి ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబులను రాయండి.

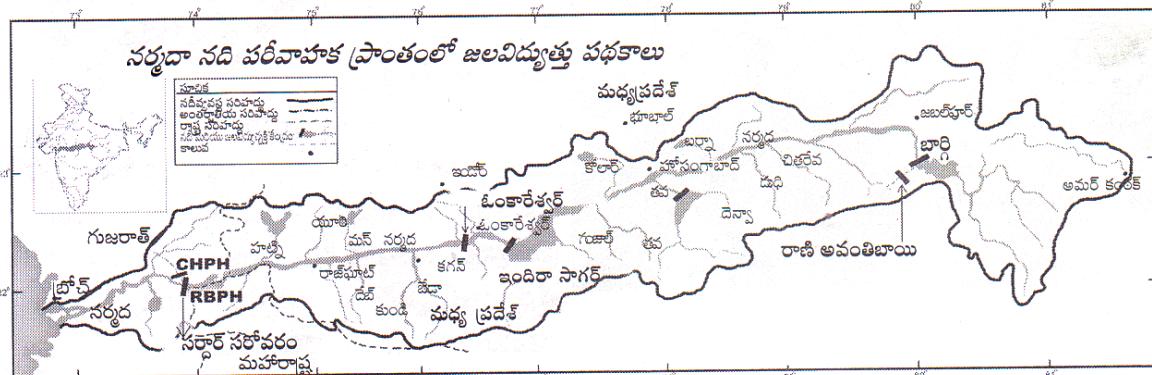

ప్రశ్నలు:

అమెరికా, రఘుల వద్ద అణ్ణయుధ నిల్వలు

- ఏ దేశం వద్ద అణ్ణయుధ నిల్వలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి?
- ప్రపంచంలో కొన్ని దేశాలు అణ్ణయుధ నిల్వలను ఎక్కువగా పెంచుతున్నాయి. ఎందుకు?

8. కింది పట్టాన్ని పరిశీలించి ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

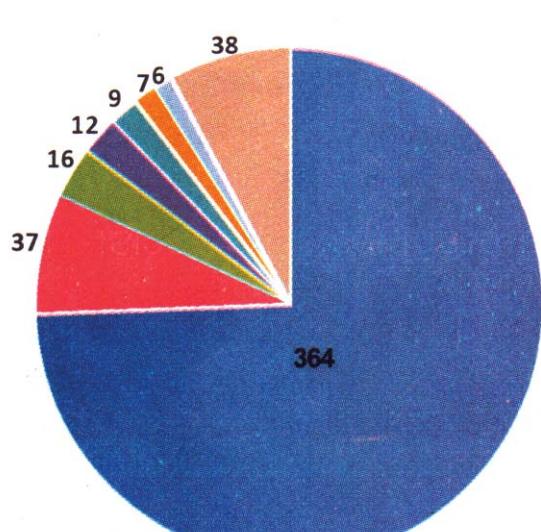
ప్రశ్నలు:

- సర్వదానదికి ఉత్తరాన, దక్షిణాన ఉన్న రాష్ట్రాలేవి?
- సర్వదానదిపై ఆనకట్ట నిర్మాణాన్ని ఎందుకు వ్యతిరేకించారు?

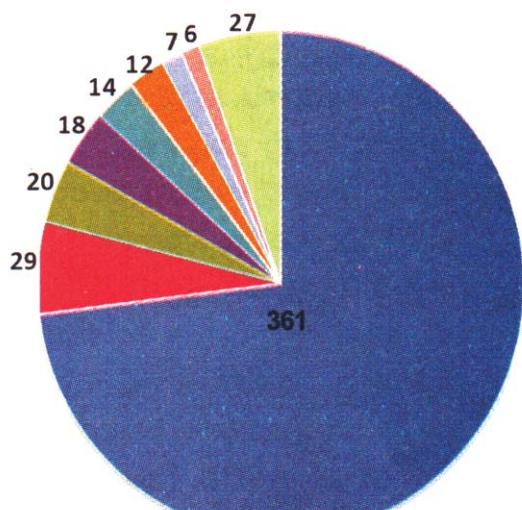
9. కింది గ్రాఫ్లను పరిశీలించి, ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1952, 1962 ఎన్నికల్లో వివిధ రాజకీయ పార్టీలు గెలుచుకున్న స్థానాలు

1952

1962

రాజకీయ పార్టీల సూచిక (అయిదు కంటే ఎక్కువ స్థానాలు గెలుచుకున్నవి మాత్రమే)

భారత జాతీయ కార్గిన్	సోపలిస్టు పార్టీ	గణతంత్ర పరిషత్	ద్రవిడ మున్నెటు కజగం
స్వతంత్రులు	కిసాన్ మజూర్లు	ఇతరులు	సోపలిస్టు పార్టీ
భారతక మూలినిస్టు పార్టీ	ప్రజాపార్టీ	పీపుల్స్ డెమ్యూక్రాటిక్ ప్రంట్	ప్రజా సోషలిస్టు పార్టీ

ప్రశ్నలు:

- 1952, 1962 సంవత్సరాల్లో ఏ పార్టీ అధికార పగ్గలు చేపట్టింది? ఎందుకు?
- 1952, 1962 సంవత్సరాల్లో రెండు, మూడు స్థానాల్లో ఉన్న పార్టీలేవి?

సెక్షన్ - III

సూచనలు: i) కింది వాటిలో నాలుగు ప్రశ్నలకు 8 – 10 వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

$4 \times 4 = 16$

ii) ఈ ప్రశ్నలకు అంతర్గత అవకాశం ఉంది.

10. భారతదేశ విభజనకు దారితీసిన వివిధ కారణాలు రాయండి.

(లేదా)

భారతదేశ సమాఖ్య వ్యవస్థ గురించి వివరించండి.

11. 1991లో వి.పి. సింగ్ ప్రభుత్వం పడిపోయినవ్యుడు భారతదేశం తీవ్ర ఆర్థిక సంక్లోభాన్ని ఎదుర్కొంది. అవ్యాలను తిరిగి కట్టేందుకు, దిగుమతులకు చెల్లించేందుకు ఉపయోగించే విదేశీ మారక నిల్వలు దాదాపుగా అడుగంటాయి. అంటే వెంటనే కొత్త అప్పు దొరికితే తప్పించి పాత బకాయిల కిస్తీలను సకాలంలో కట్టలేని పరిస్థితిలో భారతదేశం ఉంది. 1992లో పి.వి నరసింహరావు నేత్యుత్వంలో ఏర్పడిన కొత్త కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఈ సంక్లోభాన్ని అధిగమించడానికి అంతర్జాతీయ ద్రవ్యనిధితో సంప్రదింపులు నిర్వహించింది. ఇందుకు అది కొన్ని తీవ్రమైన ఘరథులను విధిస్తూ (వీటిని “వ్యవస్థాగత మార్పుల కార్యక్రమం” అంటారు) భారతదేశం సరళీకృత ఆర్థిక విధానాన్ని అవలంబించేలా చేసింది.

భారతదేశంలో సరళీకృత ఆర్థిక విధానాల వల్ల చాలా మార్పులు చేటుచేసుకున్నాయి. వ్యాఖ్యానించండి.

(లేదా)

తీవ్ర మాంద్యానికి సంబంధించిన కారణాల గురించి భీన్న వాదనలు ఉన్నాయి. వాటిలో దేంతో మీరు ఏకీభవిస్తారు? మీ అభిప్రాయాలను తెలపండి.

12. షైనా, వియత్నాం ఉద్యమాల్లో పారాశాల విద్య పాత ఏమిటి?

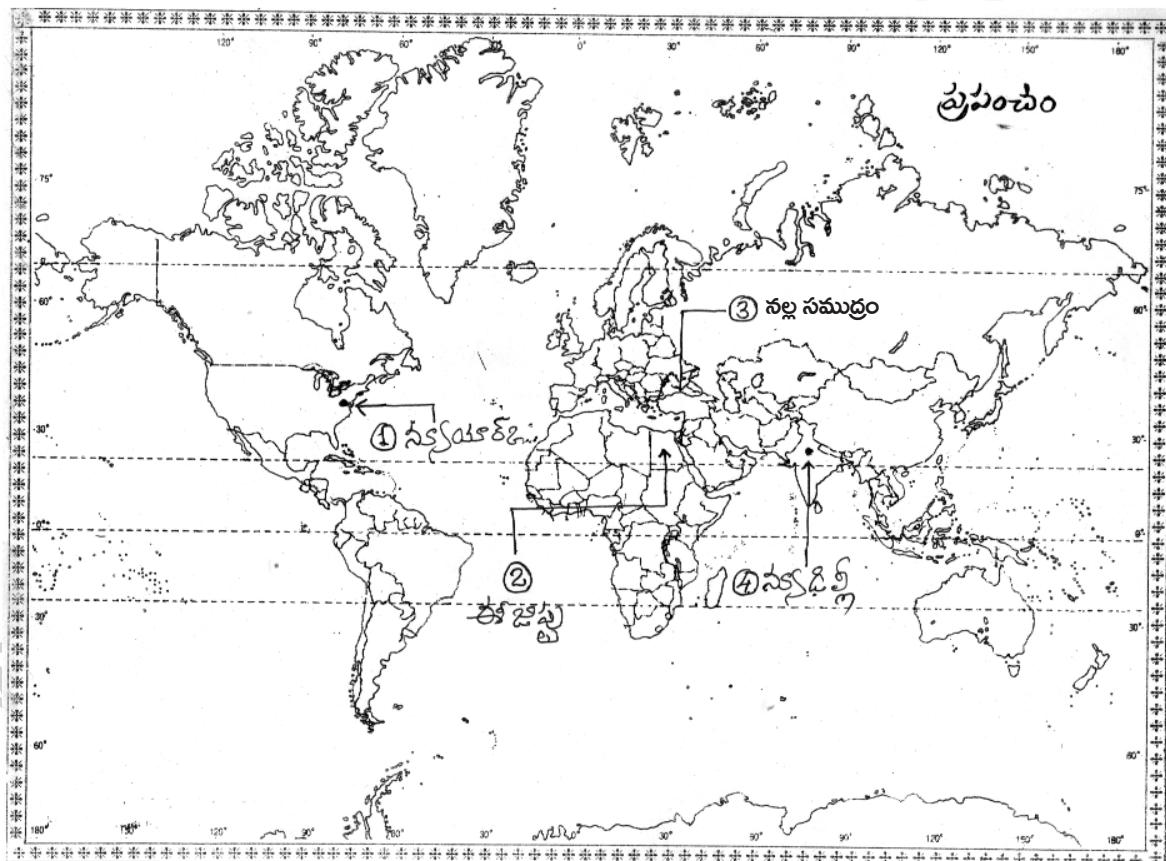
(లేదా)

ప్రపంచ శాంతిని నెలకొల్పడానికి ఐక్యరాజ్య సమితి చేసిన కృషిని ప్రశంసించండి.

13. కింది ఇచ్చిన వాటిని ప్రపంచ పటంలో గుర్తించణి.

- 1) పక్ష రాజ్యసమితి ప్రధాన కార్యాలయం ఉన్న నగరం
- 2) క్రెరో రాజధానిగా ఉన్న దేశం
- 3) ఉర్లుకి ఉత్తరాన ఉన్న సముద్రం
- 4) భారతదేశ రాజధాని నగరం

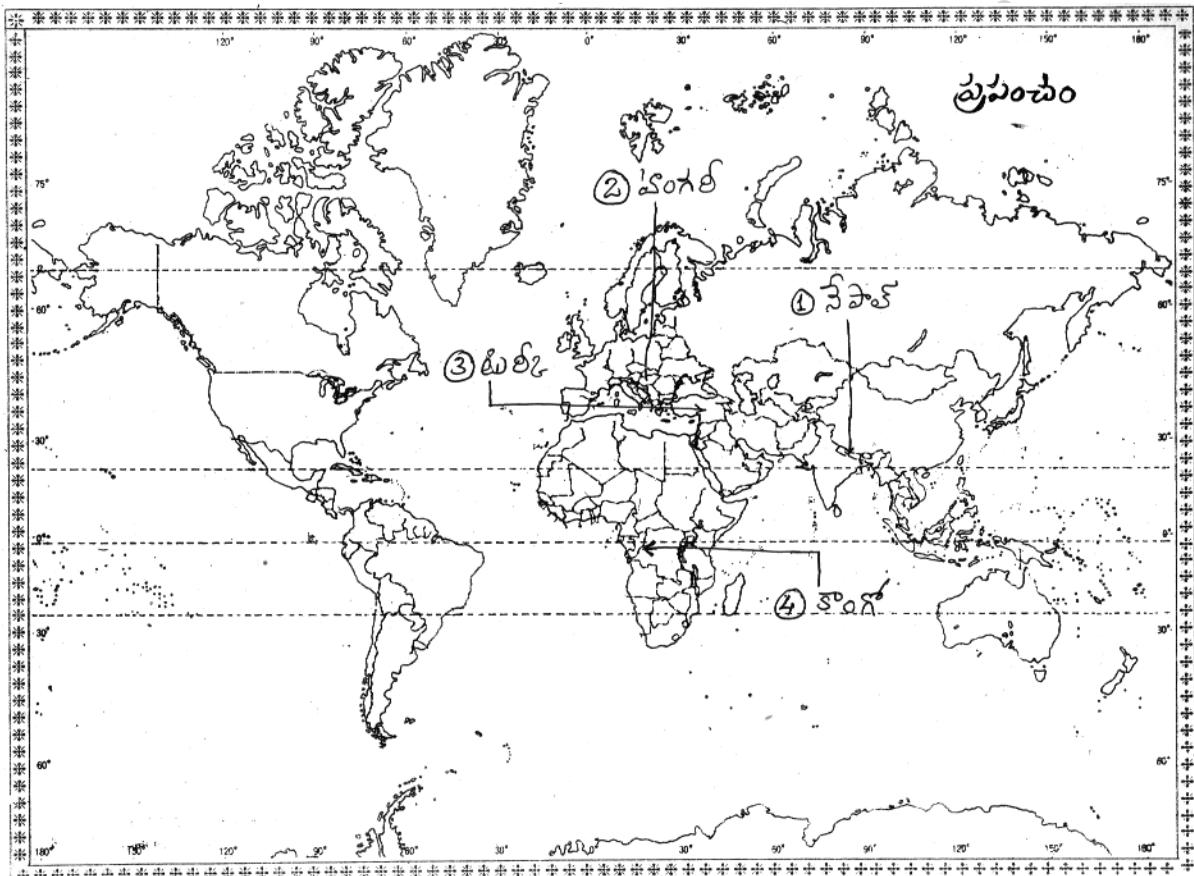
2:

(లేదా)

- 1) నేపాల్
- 2) హంగరీ
- 3) టర్కీ
- 4) కాంగో

23:

సమయం: 30 నిమిషాలు

పార్ట్ - B

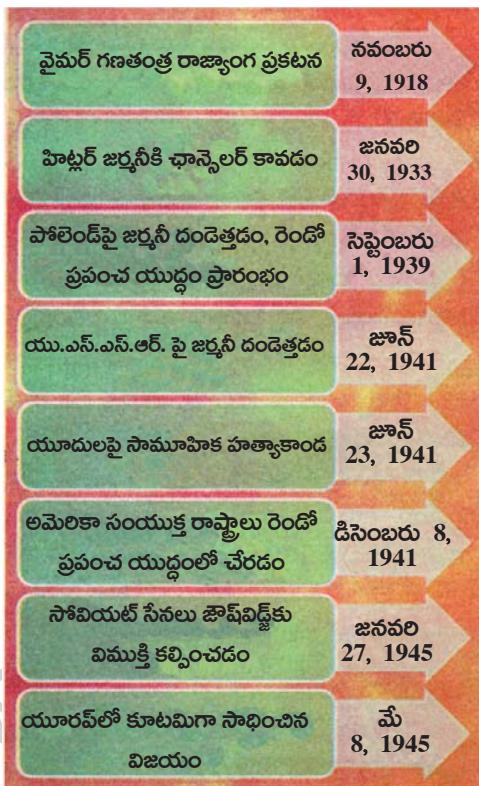
మొత్తం మార్కులు: 10

సెక్షన్ - IV

సూచన: సరైన జవాబును ఎన్నుకుని వాటికి ఎదురుగా ఉన్న బ్రాకెట్లో A, B, C, D లలో ఒకదాన్ని రాయండి.

$$20 \times \frac{1}{2} = 10$$

★ కింది పట్టికను పరిశీలించి 14, 15, 16, 17 ప్రశ్నలకు జవాబులను రాయండి.

14. శైమర్ గజతంత్ర రాజ్యంగ ప్రకటించిన దేశం
  - A) జర్మనీ
  - B) ఇటలీ
  - C) రష్యా
  - D) ఫైనా
15. యూదులపై సామూహిక హత్యాకాండ చేసినవారు
  - A) ఫాసిస్టులు
  - B) నాజీలు
  - C) సోవియట్లు
  - D) యుద్ధ ప్రభువులు
16. రెండ్ ప్రపంచ యుద్ధానికి తక్కు కారణం
  - A) రష్యాపై జర్మనీ దండెత్తడం
  - B) యూదులపై సామూహిక హత్యాకాండ చేయడం
  - C) పోలిండ్ర్ పై జర్మనీ దండెత్తడం
  - D) ఏదీకాదు
17. రెండ్ ప్రపంచ యుద్ధంలో అణుబాంబు ప్రయోగించిన ప్రాంతాలు
  - A) హిరోషిమా
  - B) నాగస్కాకి
  - C) ఎ, బి
  - D) ఏదీకాదు
18. దేశ విభజన జరిగిన సాటి నుంచి నేటి వరకు సమస్యాత్మకంగా ఉన్న సంస్థానం
  - A) జూనాఫ్స్
  - B) హైదరాబాద్
  - C) బొబ్బిలి
  - D) కశ్మీర్
19. వియత్నాం విషయంలో అమెరికా ప్రజలు తమ ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడానికి కారణం
  - A) వియత్నాంకు సహాయం చేసినదుకు
  - B) తనకు సంబంధం లేని యుద్ధంలో జోక్వం చేసుకున్నందుకు
  - C) అమెరికా ఓడిపోయినందుకు
  - D) రసాయనిక ఆయుధాలు ఉపయోగించినందుకు

- 20.** మొదటి, రెండో పంచవర్ష ప్రణాళికల్లో ఏ రంగాలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు?
- వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు
  - స్వయం సమృద్ధి, పరిశ్రమలు
  - పరిశ్రమలు, పేదరిక నిర్మాలన
  - స్వయం సమృద్ధి, పేదరిక నిర్మాలన
- 21.** మద్రాసు ప్రైసిడెన్సీలో ఏ భాషలు మాటల్డాడేవారు ఉండేవారు?
- తమిళం, మశయాళం
  - కన్నడ, తెలుగు
  - గోండి, ఒడియా
  - ఆస్ట్రేన్
- 22.** మొరార్జీ దేశాయ్య, చరణ్సింగ్, ఇందిరా గాంధీ ప్రధాన మంత్రులుగా ఉన్నప్పుడు మూడు ప్రభుత్వాల్లో పనిచేసిన ఆరో లోకసభ స్పీకర్
- డాక్టర్. బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్
  - డాక్టర్. సర్వేపల్లి రాఘవాంశ్వర్ణ
  - సీలం సంశీహరెడ్డి
  - డాక్టర్. బి.ఆర్. అంబేద్కర్
- 23.** కిందివాటిలో తప్పగా ఉన్నదాన్ని గుర్తించండి.
- పంచీల — మహాత్మా గాంధీ
  - గరీబీ హరావో — ఇందిరా గాంధీ
  - టెలికాం విఫ్లవం — రాజీవ్ గాంధీ
  - సరళీకృత ఆర్థిక విధానం — పి.వి. నరసింహరావు
- 24.** ‘సారే జపోనె అచ్చా’ గేయ రచయిత
- మహ్నాద్ అలీ జిన్సు
  - మహ్నాద్ ఇక్బాల్
  - రెహ్మాత్ అలీ
  - ఎవరూ కాదు
- 25.** సమాచారం కావాలనే విన్సుపొన్ని ఈ భాషలోనే రాయాలి
- రాష్ట్ర అధికార భాష
  - హింద్
  - రాష్ట్ర అధికార భాష
  - ఇంగ్లీష్
- 26.** ‘క్రైట్ ఇండియా’ (1942) అంటే?
- భారతదేశం రండి
  - భారతదేశం వదలి వెళ్లండి
  - భారతదేశంలో ఎక్కువ కాలం ఉండొద్దు
  - మా దేశానికి స్వాతంత్ర్యం ఇవ్వండి
- 27.** అమెరికాలో పోరపాక్షుల పోరాటం జరిగిన సంవత్సరం
- 1960
  - 1961
  - 1962
  - 1963
- 28.** ‘రెండో ప్రపంచ యుద్ధం వల్ల మనం ప్రపంచంలో కెల్లా శక్తిమంత్రమైన దేశంగా ఆవిర్భవించాం’ అన్న అమెరికా అధ్యక్షుడు
- జార్జ్ వాపింగ్స్‌టన్
  - రూజ్‌వెల్ట్
  - ఉద్రోవుల్స్
  - హరీ ఎస్. ట్రూమన్
- 29.** రాజ్యాంగ ముసాయిదా కమిటీ అధ్యక్షుడు
- డాక్టర్. బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్
  - డాక్టర్. సర్వేపల్లి రాఘవాంశ్వర్ణ
  - డాక్టర్. బి.ఆర్. అంబేద్కర్
  - గోపాలకృష్ణ గోఖలే

30. సైలెంట్ వ్యాటీ (నిశ్చి లోయ) ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?
A) తమికనాడు   B) కేరళ   C) ఆంధ్రప్రదేశ్   D) మేఘాలయ
31. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధానంతరం జరిగిన సంది
A) వర్షయిల్స్ సంధి   B) పారిస్ సంధి
C) ప్రేగ్ సంధి   D) ప్రాంకఫర్ట్ సంధి
32. ఎస్టీఆర్ రాజకీయాల్లో ప్రాముఖ్యత ఉన్న అంశం
A) సినీ హోగా ఉన్న నేపథ్యం   B) రాష్ట్ర ఆత్మగౌరవం కోసం పోరాటం
C) పేదలకు జనాకర్షక సంక్లేప పథకాలు   D) అస్త్రాలు

పార్ట్ - B

జవాబులు

14-A; 15-B; 16-C; 17-C; 18-D; 19-B; 20-A; 21-D; 22-C; 23-A; 24-B; 25-D; 26-B; 27-A; 28-D; 29-C;
30-B; 31-A; 32-D.

రచయిత: బోమ్మిడి నారాయణరావు